

Назва навчальної дисципліни	ФІТОЦЕНОЛОГІЯ
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Кількість кредитів	4
Шифр навчальної дисципліни	ВК
Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Цицюра Неля Іванівна
Науковий ступінь	кандидат біологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада викладача	доцент кафедри біології, екології та методик їх навчання
Контактний телефон викладача	0971994498
Профайл викладача	http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/stryktyra/kaf_biologia/tsytsyura.pdf
Е-mail викладача	smaragds@ukr.net
Розклад консультацій	Очні консультації
Час проведення	14.40 – 17.00
Місце проведення	44 ауд., платформа Zoom

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Фітоценологія» належить до вибіркового компоненту циклу професійної підготовки здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), метою якої є вивчення функціональної організації біоценозів на фітоценотичному рівні, що забезпечить не лише вирішення оптимізації проблем довкілля, але й дозволить ширше застосовувати геоботанічні знання для використання та збереження природних ресурсів. «Фітоценологія» покликана ознайомити студентів із основними закономірностями будови, життя та розвитку фітоценозів, особливостями взаємозв'язку фітоценозів та рослинних угруповань із навколишнім середовищем задля виявлення шляхів поліпшення та підвищення продуктивності уже існуючих фітоценозів чи створення нових.

.Навчальний контент

Змістові модулі та теми лекцій
I. Основи фітоценології.
Тема 1. Фітоценоз та його властивості
Тема 2. Структурна організація фітоценозу
Тема 3. Кількісні відношення між видами у фітоценозі
Змістовий модуль II. Динаміка рослинності
Тема 4. Динаміка рослинності у фітоценозі
Тема 5. Зміни у фітоценозах
Тема 6,7. Класифікація рослинних угруповань
Тема 8,9. Рослинність України та зональність її розподілу
Змістовий модуль III. Вплив факторів середовища на фітоценози
Тема 10. Популяція і фітоценоз
Тема 11,12. Вплив біотичних факторів на фітоценози
Тема 13. Вплив абіотичних факторів на фітоценози
Тема 14. Вплив антропогенних факторів на фітоценози
Теми практичних занять
Тема 1. Фітоценологія як наука. Ознаки фітоценозу.
Тема 2. Вплив факторів середовища на рослини та фітоценози.
Тема 3. Життєві форми рослин та їх роль у фітоценозі.
Тема 4. Порівняльний аналіз життєвих форм рослин та біоморфологічних спектрів.
Тема 5. Класифікація життєвих форм за І.Г. Серебряковим.

Тема 6. Флористичний склад фітоценозів.
Тема 7. Структурна організація фітоценозу.
Тема 8. Мінливість фітоценозів.
Тема 9. Методи оцінки проективного покриття.
Тема 10. Облік рослинних ресурсів.
Тема 11. Виконання геоботанічного опису та опису місцезростання.
Тема 12. Основні типи рослинності України
Тема 13. Популяційний аналіз у фітоценозах.
Тема 14. Вплив екологічних факторів на фітоценози.

Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1														Модуль 2	Модуль 3	Сума
Практичні роботи та самостійна робота 56 балів														ІНДЗ*	Підсумковий тест*	
T1 4	T2 4	T3 4	T4 4	T5 4	T6 4	T7 4	T8 4	T9 4	T10 4	T11 4	T12 4	T13 4	T14 4	14 балів	30 балів	100 балів

* За бажанням студента.

T1, T2 ... T14 – теми практичних занять.

Вивчення навчальної дисципліни «Фітоценологія» дасть змогу здобувачу вищої освіти здобути та підсилити такі компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі освіти, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

Загальні компетентності

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях
- Здатність планувати та управляти часом
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності
- Здатність діяти на основі етичних правил та академічної доброчесності
- Здатність організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо
- Прагнення до збереження навколишнього середовища

Фахові компетентності

- Здатність розкривати загальну структуру біологічної науки, аналізувати і встановлювати причинно-наслідкові та ієрархічні зв'язки в структурі й функціонуванні живих систем різного рівня організації
- Здатність розуміти та вміти застосовувати сучасні методи педагогічних і біологічних досліджень та інтерпретувати їх результати
- Здатність використовувати у професійній діяльності біологічну термінологію, оперувати систематичними категоріями
- Здатність реалізувати стратегію сталого розвитку та раціонального природокористування з метою збереження біорізноманіття та екологізації освітнього простору

Програмні результати навчання

- Володіти методологією наукових досліджень в біології та освіті, умінням аналітично опрацьовувати, оформляти та презентувати результати досліджень з дотриманням норм академічної доброчесності

- Демонструвати знання принципів раціонального природокористування із врахуванням цілей сталого розвитку задля збереження біорізноманіття, збільшення продуктивності та стійкості природних екосистем.

Пререквізити

Ботаніка, зоологія, загальна екологія

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Перескладання тем / модулів відбувається під час проведення консультацій керівника курсу.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контролю знань заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Літературні джерела

Базова

1. Альохін В. В. Географія рослин. Київ : Рад. шк., 1952. 395 с.
2. Голубець М. А. Екосистемологія. Львів : Поллі, 2000. 316 с.
3. Григора І. М., Соломаха В. А. Основи фітоценології. Київ : Фітосоціоцентр, 2000. 240 с.
4. Кучерявий В. П. Екологія. Львів : Світ, 2001. 500 с.
5. Миркин Б. М. Теоретические основы современной фитоценологии. Москва : Наука, 1985. 136 с.
6. Мусієнко М. М. Екологія рослин : підручник. Київ : Либідь, 2006. 432 с.

Допоміжна

1. Білявський Г. О., Падун М. М., Фурдуй Р. С. Основи загальної екології. Київ : Либідь, 1995. 368 с.
2. Білявський Г. О., Бутченко Л. І., Навроцький В. М. Основи екології. Київ : Лібра, 2002. 352 с.
3. Білявський Г. О., Фурдуй Р. С., Костіков І. Ю. Основи екологічних знань. Київ : Либідь, 2000. 320 с.
4. Боголюбов В. М, Клименко М. О., Мельник Л. Г. та інші. Стратегія сталого розвитку : Підручник. Херсон : Олді-плюс, 2019. 446 с.
5. Гапон С. В. Семінарсько-практичні заняття з фітоценології : навчальний посібник. Київ : Фітосоціоцентр, 2005. 76 с.
6. Дерій С. І., Ілюха В. О. Основи екології. Київ : Фотосоціоцентр, 2000. 200 с.
7. Джигирей В. С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища: навч. посібник. Київ : Знання, КОО, 2000. 203 с.
8. Запольський А. К., Салюк А. І. Основи екології : підручник. Київ : Вища школа, 2001. 358 с.
9. Злобін Ю. А. Основи екології. Київ : Лібра, 1998. 248 с.
10. Корсак К. В., Плахотнік О. В. Основи екології. Київ : МАУП, 2002. 296 с.
11. Лук'янова Л. Б. Основи екології. Київ : Вища школа, 2000. 327 с.

Інформаційні ресурси

1. Життєва форма : веб-сайт. URL : <http://ref.rushkolnik.ru>
2. Класифікація рослинності. Синтаксономічні одиниці : веб-сайт. URL : https://studopedia.com.ua/1_42300_klasifikatsiya-roslinnosti-sintaksonomichni-odinitsi.html
3. Ознаки та класифікація рослинних угруповань : веб-сайт. URL : https://pidruchniki.com/68998/ekologiya/roslinni_ugrupovannya
4. Екологія життя : веб-сайт. URL : <http://www.eco-live.com.ua/content/8-naidivnishikh-roslin-svitu>
5. Основи фітоценології : веб-сайт. URL : <http://www.twirpx.com/file/370901>